

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

832

Vragen van het lid **Ellian** (VVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het Joods Hospice Immanuel dat tijdelijk moet sluiten omdat geen veilige locatie gevonden kan worden* (ingezonden 18 november 2025).

Antwoord van Minister **Van Oosten** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 12 januari 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 612.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Hospice moet minstens zes maanden dicht»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is de onderbouwing van een negatief veiligheidsadvies voor een beoogde tijdelijke locatie in Amsterdam-Nieuw-West van het Joodse Hospice Immanuel?

Antwoord 2

Er is geen sprake van een negatief veiligheidsadvies voor de beoogde tijdelijke locatie van het hospice en daarom is er ook geen onderbouwing voor een dergelijke conclusie. De politie heeft mij bevestigd dat er geen advies is gegeven over het al dan niet kunnen garanderen van de veiligheid, noch dat er uitspraken zijn gedaan waaruit een concrete dreiging of onveiligheid voor het hospice kan worden afgeleid.

De zaak vraagt om een bredere context. Het Joods Hospice Immanuel stond enkele maanden geleden voor de opgave om, in verband met een verbouwing van het huidige pand, gedurende circa een half jaar uit te wijken naar een geschikte tijdelijke locatie. Nadat een aantal alternatieven, samen met zorgaanbieders, gemeenten en huiseigenaren, is verkend werd een geschikte locatie gevonden bij een zorgaanbieder in Amsterdam Nieuw-West. Het bestuur, de directie en betrokken zorgprofessionals stonden positief tegenover deze oplossing.

¹ Nieuw Israëlietisch Weekblad, 17 november 2025, Hospice moet minstens zes maanden dicht (<https://niw.nl/hospice-moet-minstens-zes-maanden-dicht/>).

In het kader van een kennismaking heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de wijkagent van het gebied waar het hospice een tijdelijk onderkomen had gevonden en vertegenwoordigers van het hospice. De wijkagent heeft, zoals gebruikelijk, de lokale context van de wijk geschetst en besproken. Hoewel de politie mij heeft laten weten dat er geen negatief advies is gegeven of uitspraken zijn gedaan over het wel of niet garanderen van de veiligheid, is het gesprek door het bestuur en de directie van het hospice als ontmoedigend ervaren. Een groot deel van de vrijwilligers van het hospice heeft daarnaast aangegeven zich op en in de omgeving van deze tijdelijke locatie niet veilig te voelen. Dit betreurt ik. In een omgeving waar vrijwilligers vanuit warme betrokkenheid werken, kan een dergelijk gevoel zwaar wegen. Vrijwilligers vormen de ruggengraat van een hospice. Dat het bestuur deze zorgen niet heeft willen negeren, begrijp ik. In een interne uitwisseling hierover is door het hospice in dit kader ongelukkigerwijs gesproken over een «negatief veiligheidsadvies». Het bestuur van het hospice heeft hiermee getracht gehoor te geven aan de zorgen die onder de vrijwilligers leefden. Hiermee werd nadrukkelijk geen dreiging of indicatie van onveiligheid voor de Joodse instelling bedoeld.

De gemeente Amsterdam zegt geen signalen of aanwijzingen te kennen dat het hospice zich niet veilig zou kunnen vestigen in stadsdeel Nieuw West. De gemeente is ook niet eerder gekend in de zorgen van het hospice over de veiligheid.²

Het hospice geeft in een persverklaring aan dat er tijdens de geplande verbouwing geen geschikte tijdelijke locatie is gevonden waar bewoners, medewerkers en vrijwilligers zich veilig en goed verzorgd kunnen voelen. Omdat het hospice niet kan functioneren zonder de inzet van vrijwilligers, heeft het bestuur de moeilijke beslissing moeten nemen om gedurende de verbouwing tijdelijk te sluiten.³

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat het Joods Hospice Immanuel om veiligheidsredenen geen tijdelijk onderdak kan vinden?

Antwoord 3

Er is geen sprake van dat het hospice om veiligheidsredenen geen tijdelijk onderdak kan vinden, zie ook mijn antwoord op vraag 2. Dat burgers – in dit geval de Joodse vrijwilligers van het hospice Immanuel – zich genooddaakt zien om hun handelen te beperken door een gevoel van onveiligheid betreurt ik.

Vraag 4

Welke maatregelen uit de nationale strategie antisemitismebestrijding gaan ervoor zorgen dat een hospice zoals Immanuel wel een veilige plek kan vinden?

Antwoord 4

Er is geen indicatie dat de gevonden tijdelijke locatie niet veilig is. In de Strategie Bestrijding Antisemitisme staan diverse maatregelen die moeten bijdragen aan het veiligheidsgevoel, zoals de Taskforce antisemitisme die zich bezig houdt met de veiligheid op stations en hoger onderwijs, aandacht voor slachtoffers van antisemitisme, vergroting van kennis bij politie en onderwijs om adequaat om te gaan met (signalen van) antisemitisme. Daarnaast is er aandacht voor ontmoeting tussen diverse groepen in de samenleving en kennismaking met het Joods leven in Nederland dat als doel heeft beelden en vooroordelen weg te nemen. De strategie wordt begin 2026 geactualiseerd. Dat biedt mogelijkheid om nadere accenten te zetten.

Vraag 5

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat de Joodse gemeenschap ongeacht de locatie veilig kan leven?

² <https://raadzaam.amsterdam.nl/document?url=https:%2F%2Fapi.notubiz.nl%2Fdocument%2F16309502%2F1>

³ Joods Hospice Immanuel, PERSVERKLARING Tijdelijke sluiting Joods Hospice Immanuel per 5 januari 2026 (18 november 2025)

Antwoord 5

Ieder individu en iedere gemeenschap moeten ongeacht de locatie veilig kunnen leven in Nederland. Daar wordt iedere dag hard aan gewerkt. Ook in deze situatie is dit uitgangspunt leidend. Dit blijkt ook uit het antwoord raadsvragen in Amsterdam: «Het college geeft aan graag mee te hebben gedacht met de directie over wat er volgens hen nodig zou zijn (en mogelijk zou zijn) op de betreffende locatie, en bij zou kunnen dragen aan het veiligheidsgevoel van de bewoners, bezoekers en vrijwilligers.» Wanneer dreigingsanalyses hiertoe aanleiding geven kan gericht en intensiever aan de veiligheid worden gewerkt. De Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024–2030 draagt hier verder aan bij. Behalve veiligheidsmaatregelen waaronder het veiligheidsfonds (zie vraag⁴ bevat deze strategie ook preventieve programma's in onder andere onderwijs en sport om antisemitisme tegen te gaan in de gehele maatschappij.

Vraag 6

Bent u bereid om met de Staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg in overleg te treden over de gevolgen van de tijdelijke sluiting voor het Joods Hospice Immanuel? Zo ja, wilt u daarbij de financiële consequenties zoals gevolgen voor de subsidie betrekken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Ik sta reeds in contact met de Staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg. Zij heeft onlangs een bezoek gebracht aan het hospice en blijft in contact met het hospice om te verkennen hoe de effecten van de sluiting zoveel mogelijk beperkt kunnen worden en palliatieve zorg voor Joodse mensen gewaarborgd blijft.

Vraag 7

Bent u bereid om te kijken of het «Veiligheidsfonds voor bescherming Joods leven» een soelaas kan bieden voor het Joods Hospice Immanuel?

Antwoord 7

De stichting Joods Hospice Immanuel ontvangt een subsidie uit het Veiligheidsfonds, de «Regeling veiligheid Joodse instellingen 2025».⁵ Deze is aangevraagd voor beveiligingsmaatregelen aan het huidige pand dat verbouwd gaat worden.

Vraag 8

Kunt u deze vragen afzonderlijk en binnen drie weken beantwoorden?

Antwoord 8

Dit is helaas niet gelukt.

⁴ Nieuw Israëlietisch Weekblad, 17 november 2025, Hospice moet minstens zes maanden dicht (<https://niw.nl/hospice-moet-minstens-zes-maanden-dicht/>).

⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-30580.html>